

Blaise Pascal

Blaise Pascal s-a născut pe 19 iunie 1623 în Clermont și a murit la Paris în 19 august 1662. Tatăl lui, un judecător din Clermont, având la rândul său un anumit renume în știință, s-a mutat în Paris în 1631, pentru a-și continua propriile studii pe o parte, și pentru a-și educa unicul său fiu care dovedise deja abilități excepționale. Micul Blaise a fost ținut acasă pentru nu se obosea prea mult și din același motiv educația lui a fost mai întâi restrânsă la învățarea limbilor străine, neincluzând evident matematica. Acest program a simulat curiozitatea băiatului și, într-o zi, la doisprezece ani, a întrebat ce este geometria. Învățătorul lui i-a răspuns că este știința construirii figurilor exacte și a determinării proporțiilor dintre diferite părți ale lor. În curând Pascal se apucă de studiat geometria, sacrificându-și timpul de joacă și în ciuda restricțiilor care îi erau impuse, și în câteva săptămâni descoperă singur multe proprietăți ale figurilor. Cea mai importantă este aceea privitoare la suma unghiurilor unui triunghi care este egală cu două unghiuri drepte, respectiv 180 de grade. Se pare că dovada constă simplu în împaturarea unghiurilor peste figura astfel încât vârfurile lor să se întâlnească în centrul cercului înscris în triunghi. O demonstrație similară se poate obține prin împaturarea unghiurilor astfel încât ele să se întâlnească pe piciorul perpendicularei duse din vârful unghiului cel mai mare pe latura opusă. Impresionat de această demonstrație inteligentă, tatăl său i-a dat o copie a cărții Elementele de Euclid, pe care Pascal o citește cu interes până când o învață.

La vârsta de paisprezece ani este admis la întâlnirile săptămânale ținute de Roberval, Mersenne, Mydorge și de alți matematicieni francezi. În final din aceste sedințe se naște Academia Franceză. La vârsta de șaisprezece ani Pascal scrie un eseu despre conice, iar la optsprezece ani construiește prima mașină aritmetică, un calculator rudimentar, pe care o va îmbunătăți peste opt ani. Scrisorile lui către Fermat arată că aproximativ în această perioadă se concentra asupra geometriei analitice și fizicii. A repetat și experimentele lui Toricelli.

În 1650 la mijlocul carierei lui științifice, Pascal și-a abandonat brusc idealurile lui în favoarea religiei, așa cum zice în Pensées, "contemplează maretia și misterul omului".

În 1653 a trebuit să administreze moșia tatălui său. Acum a adoptat iarăși vechile lui ocupații și a făcut câteva experimente asupra presiunii exercitate de lichide și gaze. În aceeași perioadă a inventat triunghiul aritmetic, și împreună cu Fermat a creat calculul probabilităților.

Medita asupra căsătoriei când un accident l-a determinat iarăși să se concentreze asupra religiei. S-a mutat la Port Royal unde a trăit până în 1662.

Singura lucrare matematică care o mai scrie o a fost un eseu despre cicloidă în 1658. Suferea de insomnie și de o durere de dinți când i-a venit ideea și spre surprinderea lui suferința i-a trecut. Privind aceasta ca un semn divin a continuat problema, lucrând fără oprire opt zile, și a terminat o lucrare relativă completă despre geometria cicloidei.